

Sociale relaties in de Vlaamse Woonzorgcentra

Ervaringen van bewoners

Doctoraatsonderzoeker Jade Heynderickx

Promotoren Lieve Van den Block, Tinne Smets

CONNECT

- Vlaams project om sociale connectie te begrijpen en te verbeteren bij ernstige ziekte, sterven en rouw.
 - Sociale connectie is een **essentiële determinant** van gezondheid en welzijn.
 - Sociale connectie blijft **onderbelicht in onderzoek**
 - In deze levensfase is er een **verhoogd risico** op sociale disconnectie.
 - **Nood aan meer inzicht** in hoe sociale connectie kan worden versterkt.

Waarom dit onderzoek?

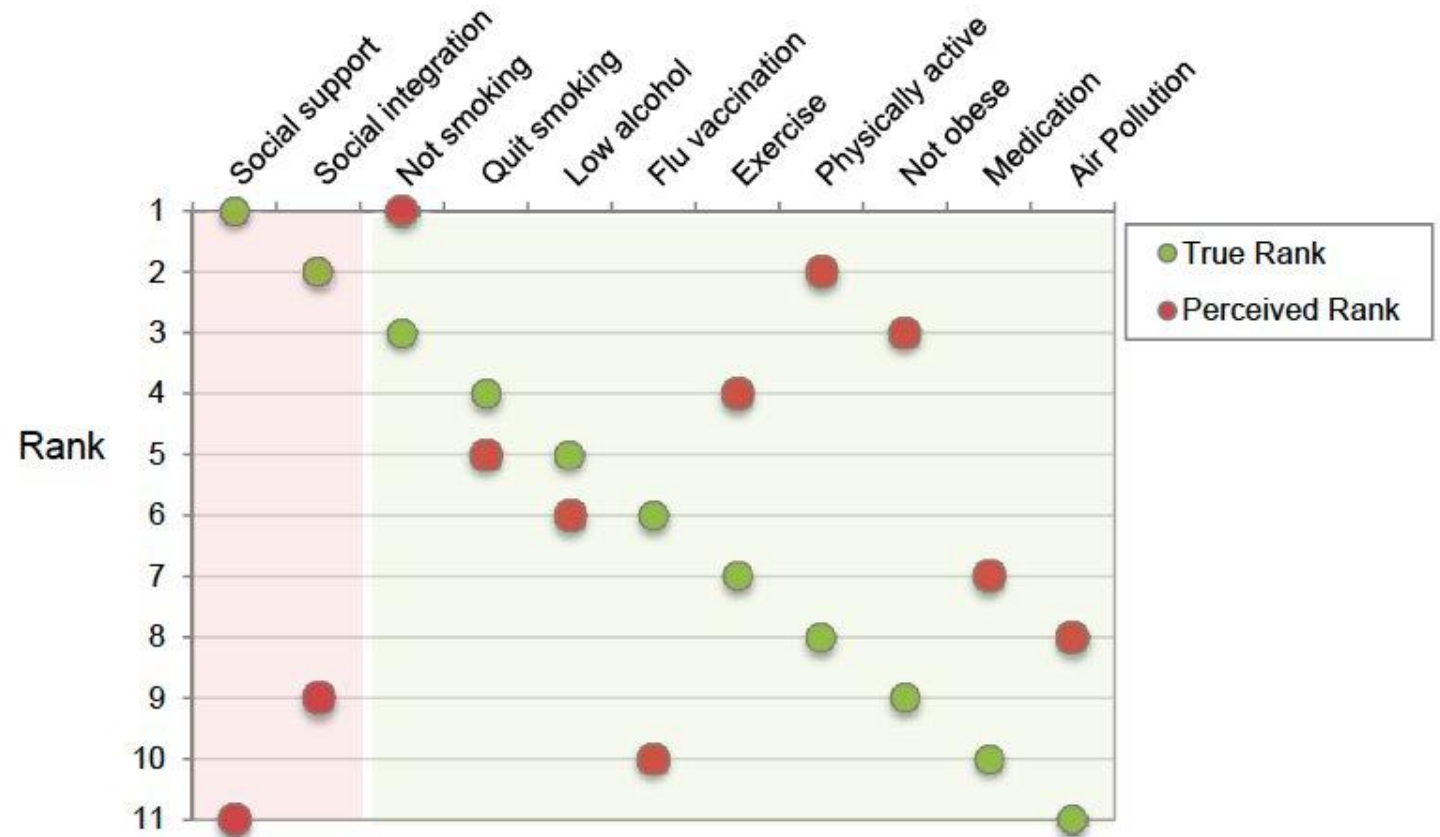

Fig. 2. Plot of rankings of the perceived importance of social and behavioural risk factors for health against actual rankings reported by Holt-Lunstad et al. (2010).

Individueel relationeel niveau

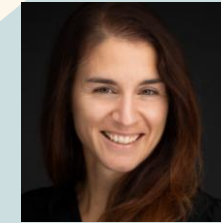
Institutioneel organisatie niveau

Gemeenschapsniveau

Maatschappelijk niveau

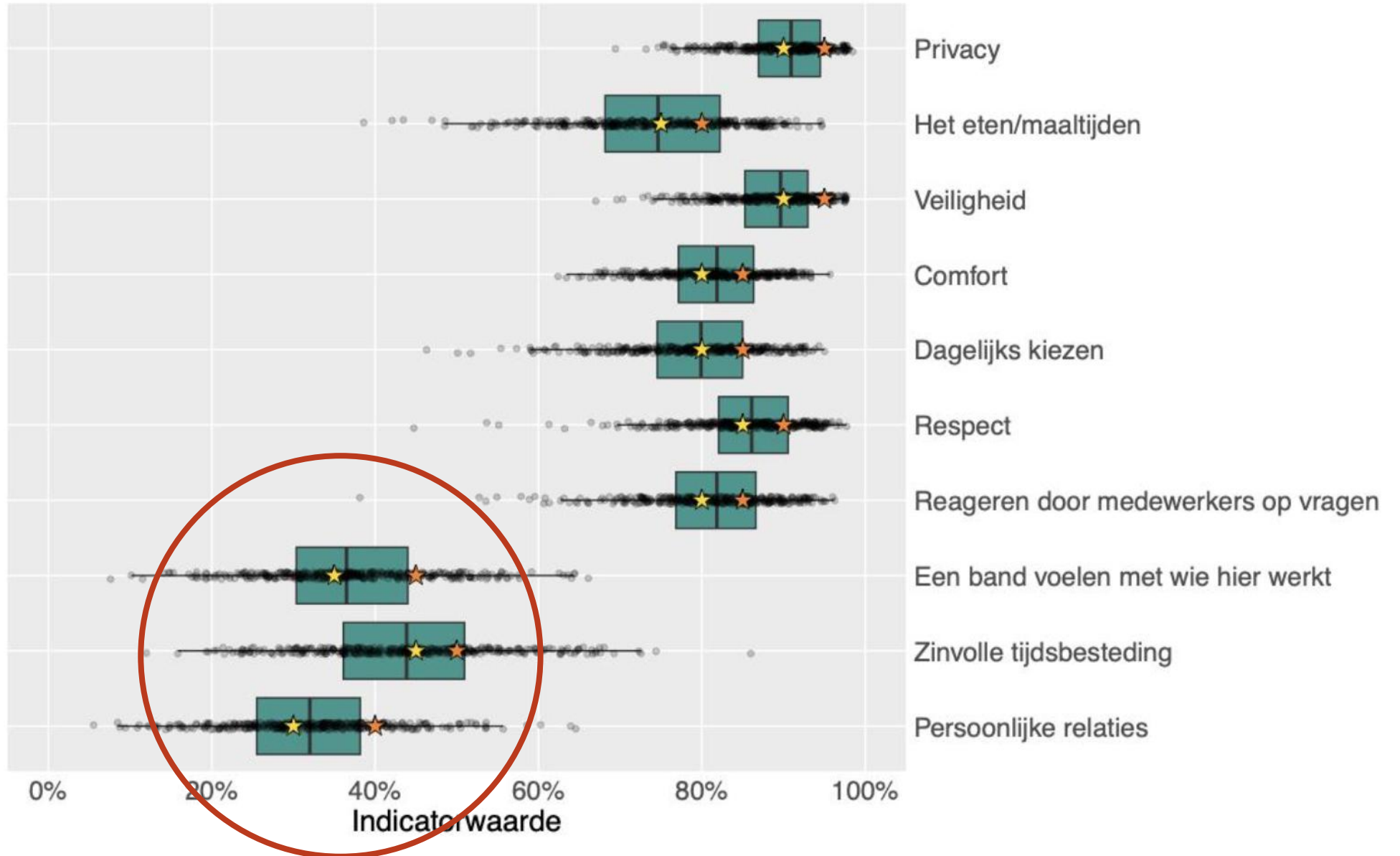
Ongelijkheid

Achtergrond

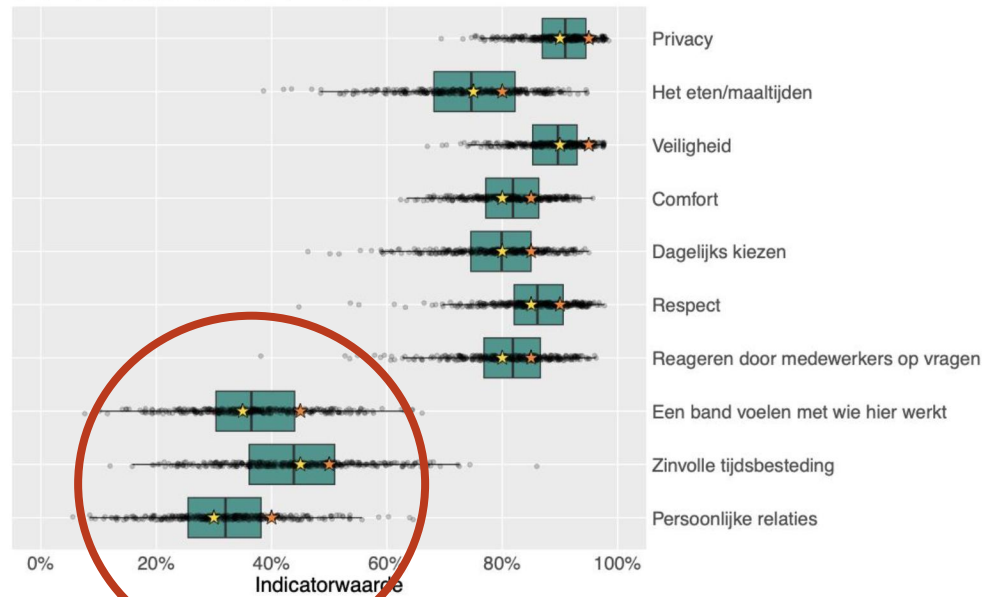
- Niet alleen **zorgomgevingen**
- **Dagelijks leven** van bewoners
- Relaties met personeel en medebewoners belangrijk voor **Kwaliteit van leven**
- Het woonzorgcentrum biedt **kansen** voor sociaal contact
- **eenzaamheid** of **sociale afstand**
- We weten weinig over hoe bewoners hun **sociale relaties** ervaren
- **kleinschalig onderzoek** en **individuele kenmerken** van bewoners

Overzicht indicatorwaarden 2024–2025

Overzicht indicatorwaarden 2024–2025

Hoe **ervaren** bewoners hun band met het personeel en hoe ervaren ze hun relatie met medebewoners?

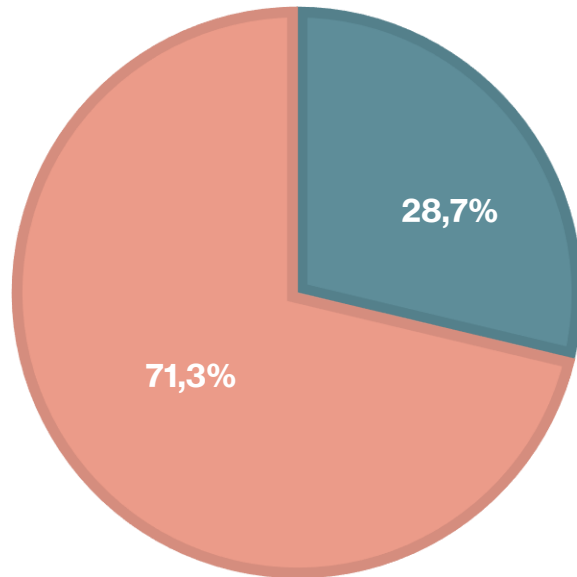

Welke **individuele** en **voorzieningskenmerken** hangen samen met verschillen in deze ervaren relaties?

INDIVIDUELE KENMERKEN DEELNEMENDE BEWONERS

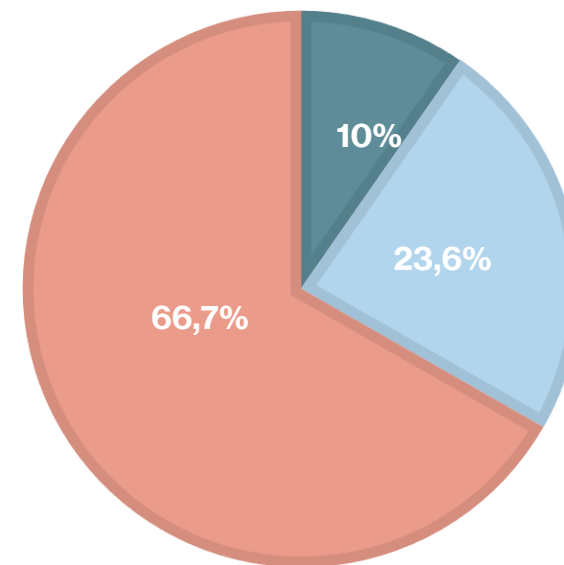
GESLACHT

■ Man ■ Vrouw

LEEFTIJD

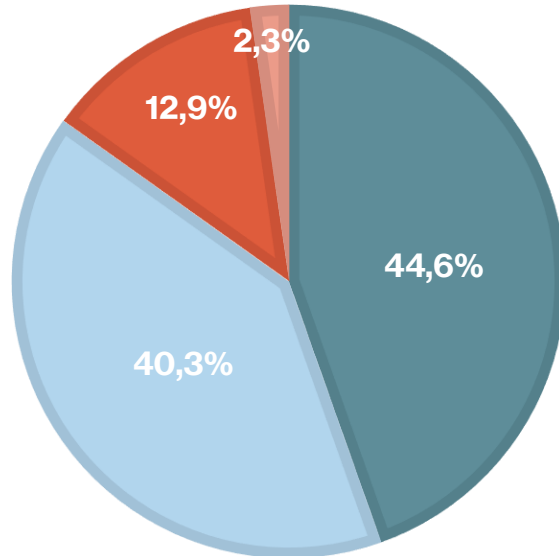
■ Minder dan 75 jaar
■ Tussen 75 en 85 jaar
■ Meer dan 85 jaar

INDIVIDUELE KENMERKEN DEELNEMENDE BEWONERS

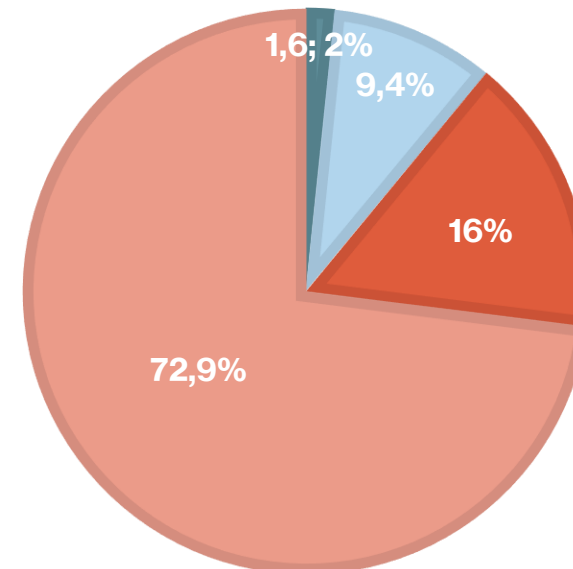
OPLEIDINGSNIVEAU

- Lagere school
- Middelbare school
- Hogeschool / voortgezet onderwijs
- Universiteit

VERBLIJFSDUUR

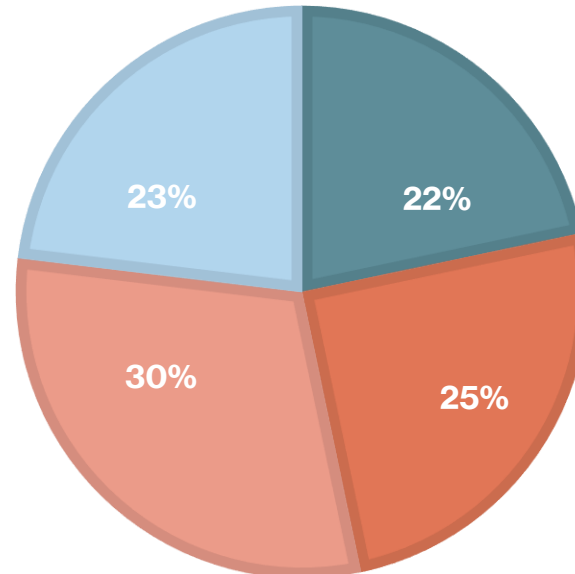
- Minder dan 2 maanden
- Tussen 2 en 6 maanden
- Tussen 6 maanden en 1 jaar
- Meer dan 1 jaar

KENMERKEN WOONZORGCENTRA DEELNEMENDE BEWONERS

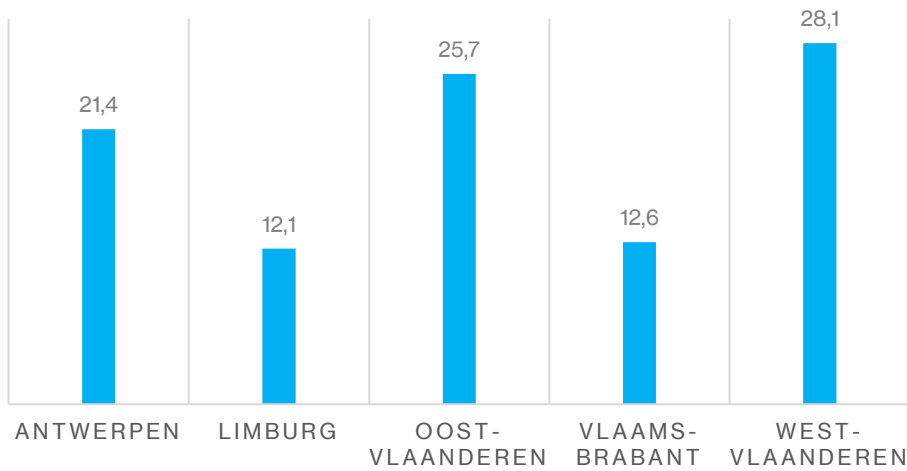
ZORGZWAARTE

- Licht zorgbehoevendheid
- Licht tot matig
- Overwegend matig
- Matig tot zwaar

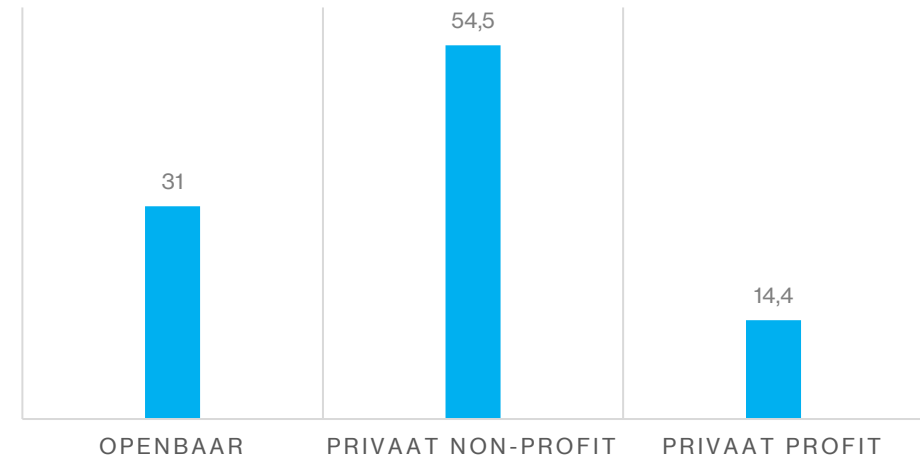

KENMERKEN WOONZORGCENTRA DEELNEMENDE BEWONERS

PROVINCIE

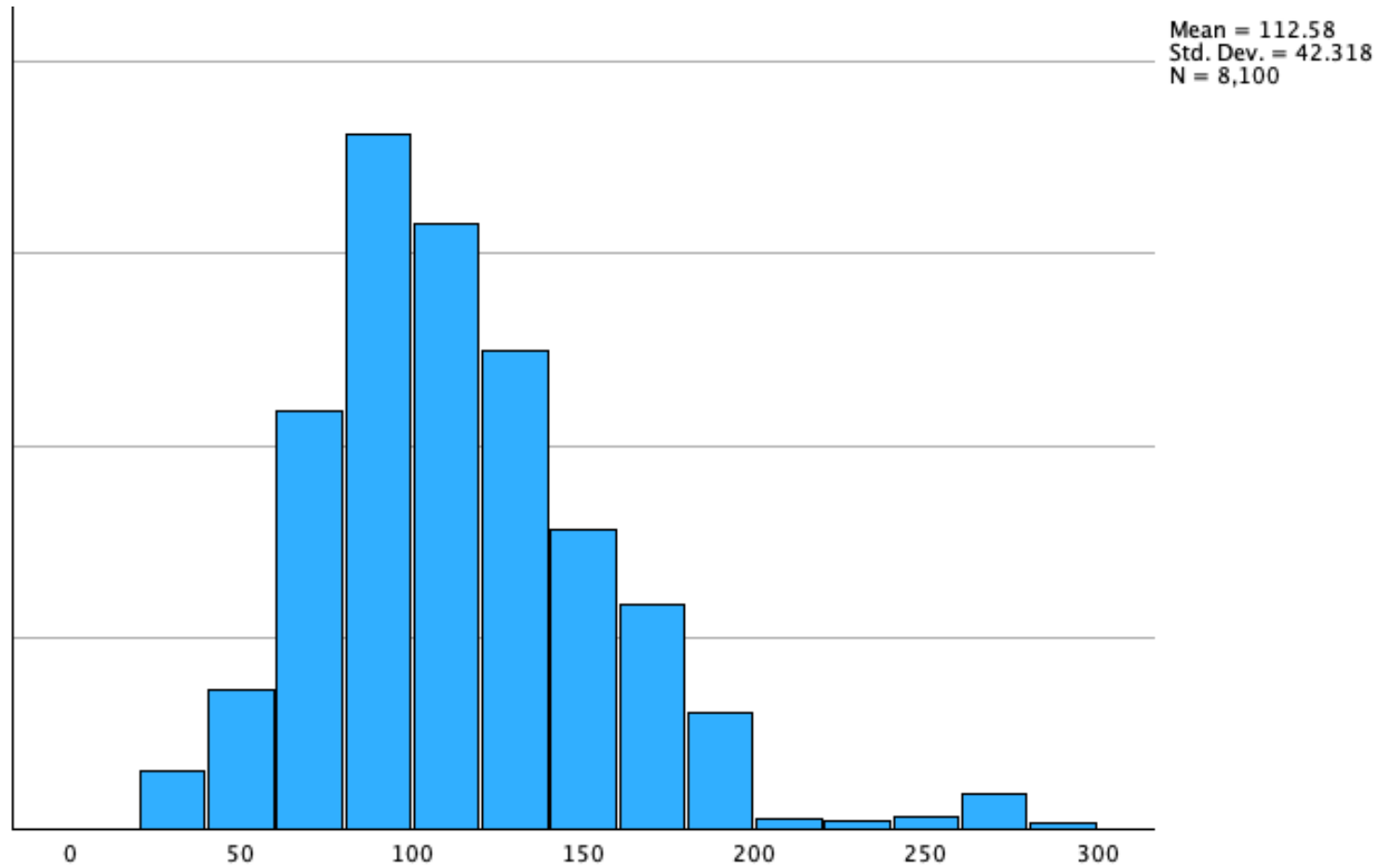

BEHEERSTYPE

KENMERKEN WOONZORGCENTRA DEELNEMENDE BEWONERS

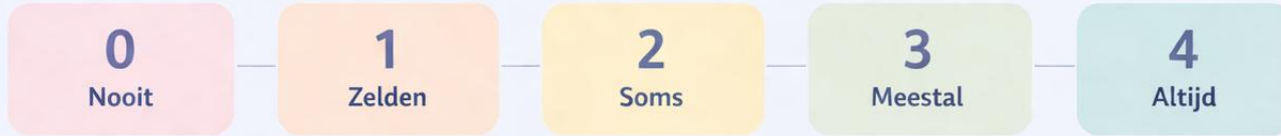
Erkende woongelegenheden

Meting van sociale relaties

Schaalscores

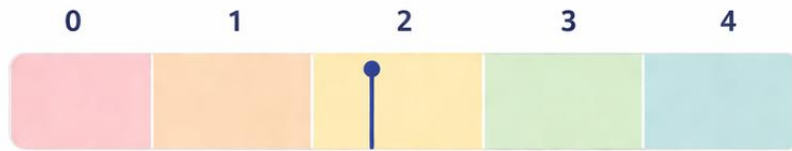
Likert schaal (0-4)

Van laag naar hoog

Band met medewerkers

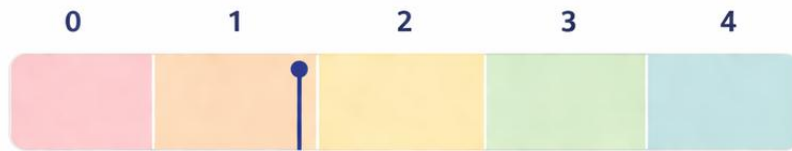

Score op 10

5,1/10

Relaties met medebewoners

Score op 10

4,1/10

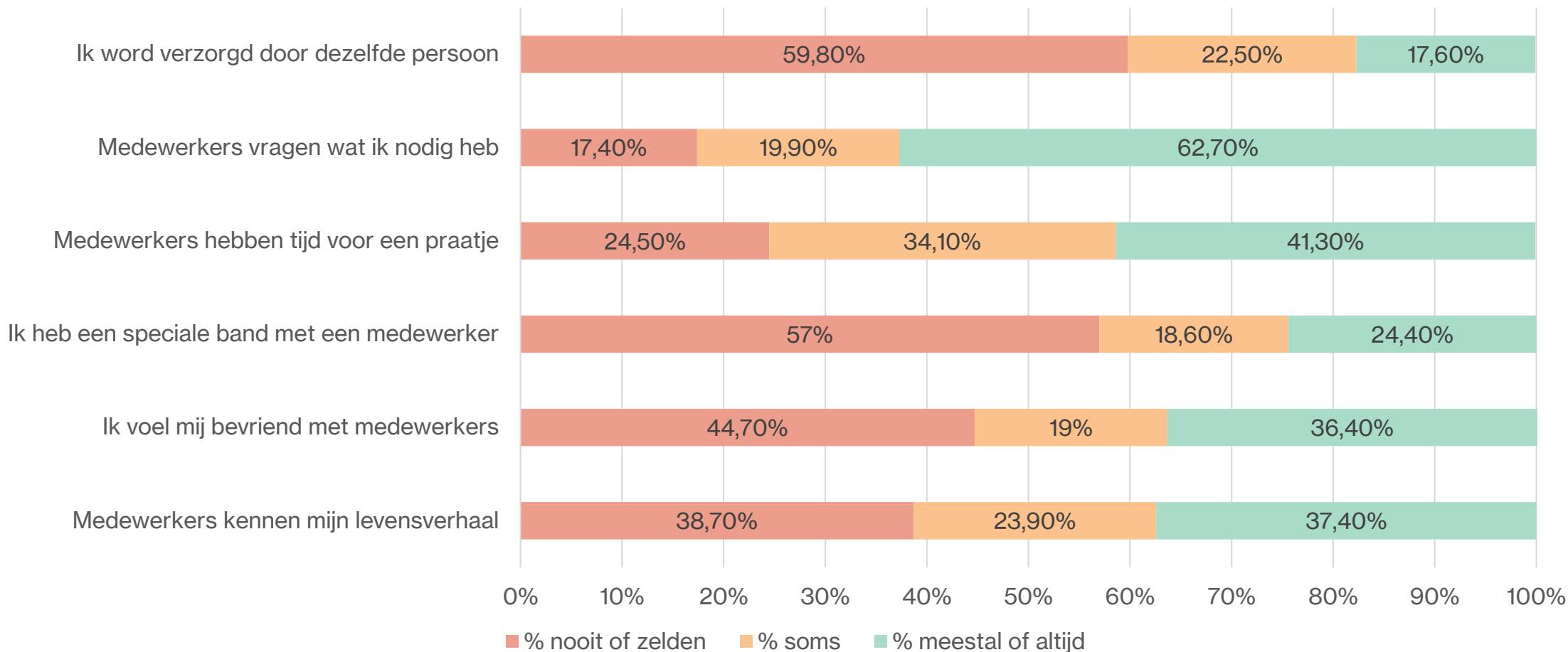

0 = nooit | 1 = zelden | 2 = soms | 3 = meestal | 4 = altijd

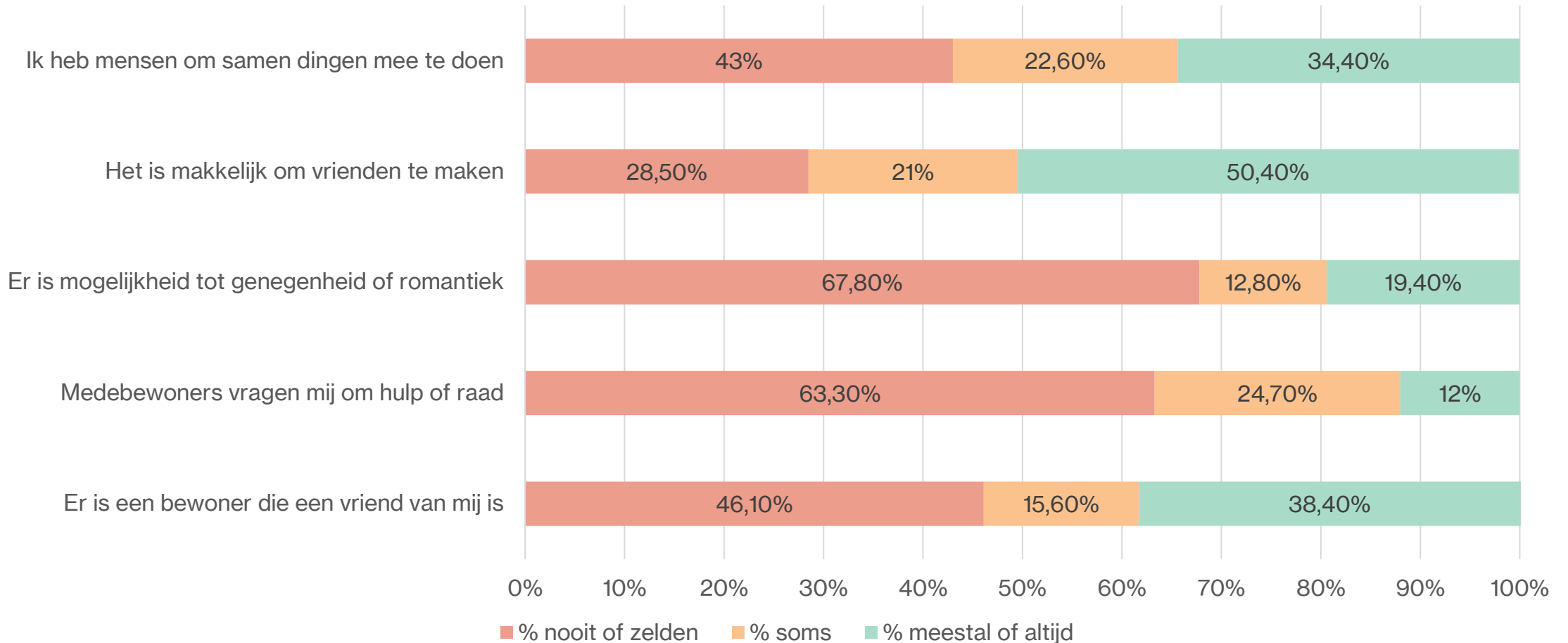
Gebaseerd op de interRAI Quality of Life (QoL) vragenlijst

Wat is de ervaring van bewoners?

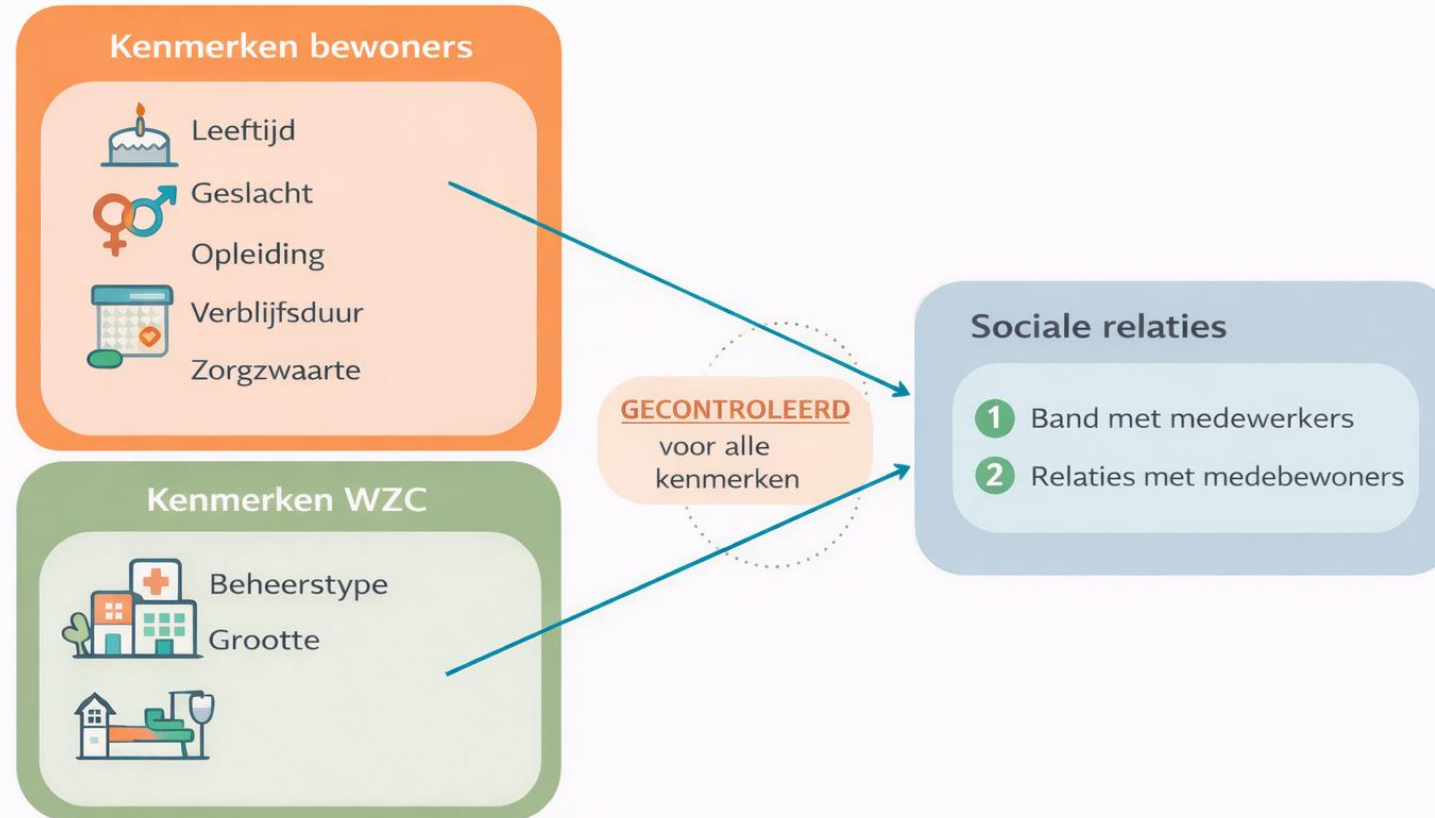
Een band voelen met medewerkers

Persoonlijke relaties met medebewoners

Analyse

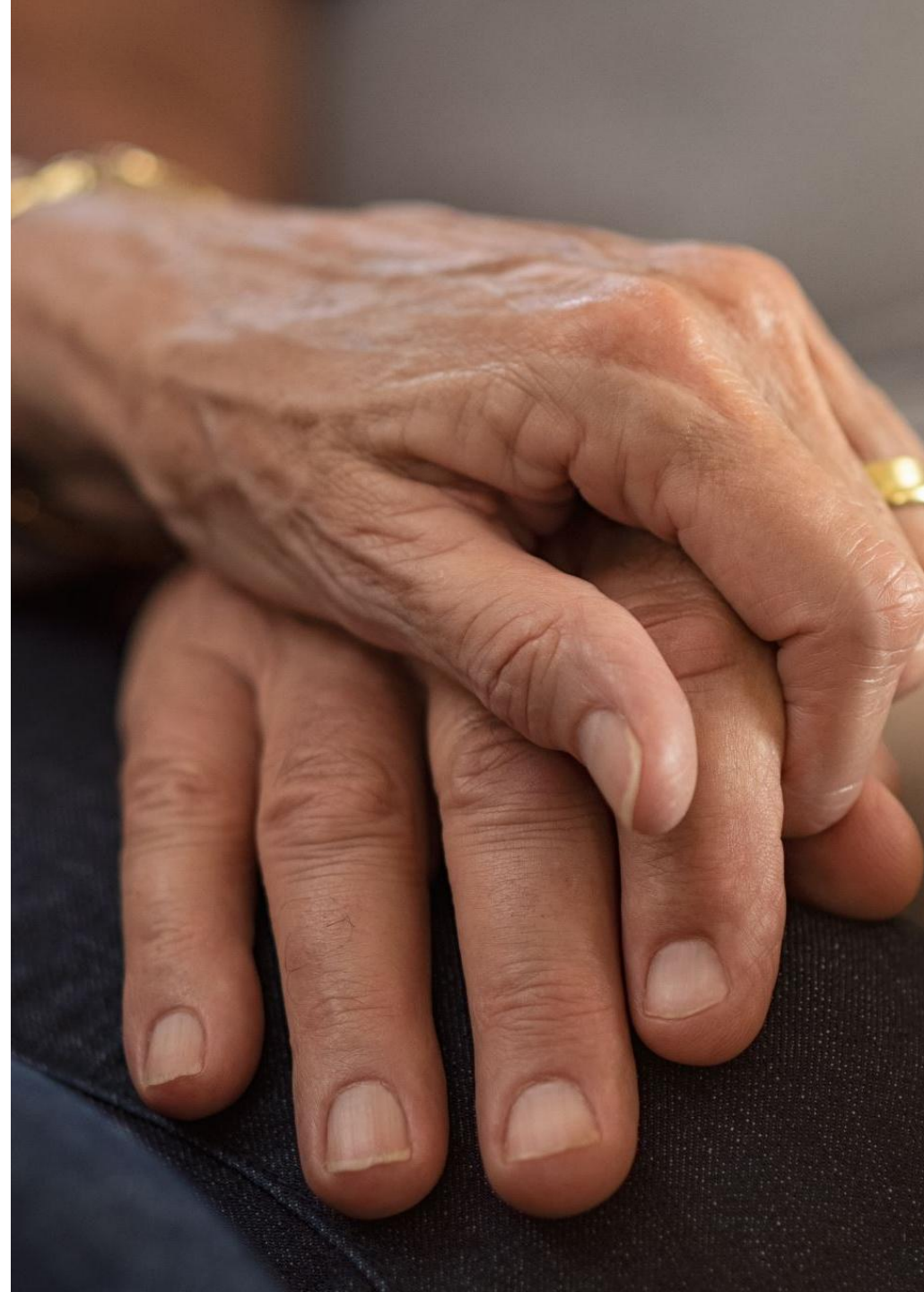

Thema 1: Een band voelen met medewerkers

Leeftijd

- In de multivariate regressieanalyse, gecorrigeerd voor de andere kenmerken, werd een significant verband gevonden tussen **leeftijd** en **ervaren sociale band met medewerkers**

= In vergelijking met bewoners jonger dan 75 jaar rapporteren bewoners van 75–85 jaar een minder sterke band, terwijl dit verschil nog sterker is bij bewoners ouder dan 85 jaar.

Verblijfsduur

- In de multivariate regressieanalyse, gecorrigeerd voor de andere kenmerken, werd een significant verband gevonden tussen **verblijfsduur** en **ervaren sociale band met medewerkers**

= Een langere verblijfsduur hangt samen met een sterkere ervaren sociale band met medewerkers

Zorgzwaarte

- Een **milde tot een gemiddelde zorgzwaarte** van het woonzorgcentra hangt samen met het ervaren van een sterkere band met het personeel.

Wat hangt niet samen?

Geslacht

Opleidingsniveau

Beheerstype

Grootte

Thema 2: Persoonlijke relaties met medebewoners

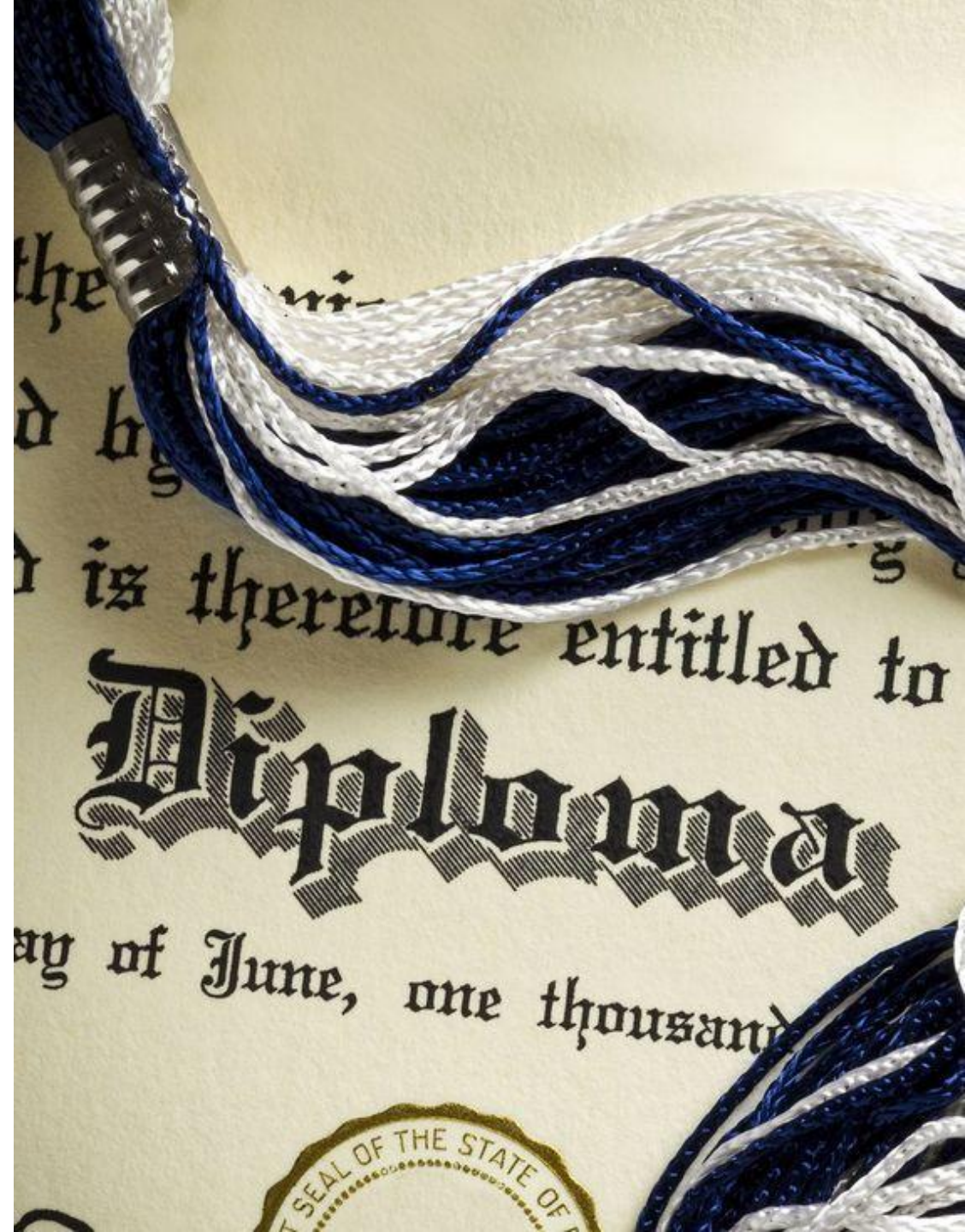

Leeftijd

- Leeftijd hangt samen met de ervaren relaties met medebewoners (gecontroleerd voor al die andere variabelen)
- Bewoners die jonger zijn **dan 75 jaar** ervaren positievere relaties met medebewoners dan bewoners die ouder zijn dan 85 jaar.

Opleidingsniveau

- Het **opleidingsniveau** van de bewoners hangt samen met de **ervaren relaties met medebewoners**
- Mensen met een **hoger opleidingsniveau** rapporteren significant **lagere scores** op hun relaties met medebewoners in vergelijking met bewoners met enkel lager onderwijs
- Bewoners met **secundair onderwijs** rapporteren ook iets lagere scores

Verblijfsduur

- In de multivariate regressieanalyse, gecorrigeerd voor de andere kenmerken, werd een significant verband gevonden tussen **verblijfsduur** en **ervaren sociale band met medebewoners**

= Een langere verblijfsduur hangt samen met een sterkere ervaren sociale relatie met medebewoners

Wat hangt niet samen?

Geslacht

Zorgzwaarte

Beheerstype

Grootte

Conclusie & implicaties voor de praktijk

Belangrijkste resultaten

Bewoners ervaren voornamelijk **oppervlakkige contacten** met personeel

Relaties met medebewoners worden algemeen lager beoordeeld

Leeftijd en **verblijfsduur** hangen consistent samen met ervaringen van sociale relaties

Klassieke structurele kenmerken van het woonzorgcentrum hangen niet samen met de ervaren sociale relaties

Verschil tussen woonzorgcentra is aanwezig **8% en 12%**

Wat betekent dit voor de praktijk?

Sociale relaties zijn **geen 'extra'**

Betekenisvolle interacties vragen **continuïteit/ tijd**

De fysieke aanwezigheid van een netwerk is geen zekerheid op een positieve subjectieve beleving

Er is aandacht nodig voor **oudere bewoners** en bewoners die nog niet zo lang in het woonzorgcentrum wonen

Beperkingen van het onderzoek

Geen bewoners met dementie bevroagd

- Groot deel van de populatie

Kwantitatieve benadering

- Beperkte inzichten over hoe en waarom relaties tot stand komen

Beperkt aantal factoren van het woonzorgcentrum zelf

- Weinig zicht op de rol van de omgeving

Meer diepgaand kwalitatief onderzoek nodig

- Begrijpen hoe minder zichtbare aspecten bijdragen aan ervaringen van sociale connectie
 - Sociale omgeving
 - Organisatorische omgeving
 - Fysieke omgeving
- Onderzoek in 4 tot 6 woonzorgcentra
 - Observaties
 - Interviews
 - Beleidsanalyse

Nu is het aan jullie!